

ת"פ 62457/11/16 - מדינת ישראל, המאשימה נגד משה חי חנניאייב, בן ציון ישראילוב, הנאשמים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 62457-11-16 מדינת ישראל נ' חנניאייב ואח'

בפני כבוד השופט שמואל הרבסט
בעניין: מדינת ישראל - המאשימה

נגד

1. משה חי חנניאייב
2. בן ציון ישראילוב - הנאשמים

גזר דין

כתב האישום והסדר טיעון

הנאשמים הורשעו על פי הודאותיהם בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן בצוותא, לפי סעיפים 19+13א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

כתב האישום תוקן במסגרת הסדר טיעון, והוא כולל שני אישומים.

מהאישום הראשון עולה כי ביום 1.11.16 מכרו הנאשמים לסוכן סמוי מטעם משטרת ישראל סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל של 9.6416 גרם נטו תמורת 6,000 ₪.

לאור הכרות מוקדמת בין הסוכן לנאשם 1, ולאחר התקשרויות טלפוניות בין הסוכן לנאשם 1, סיכמו השניים מפגש בגבעה הצרפתית בירושלים. הסוכן פגש את הנאשם 1 במקום המפגש, ויחד נסעו ברכבו של הנאשם 1 לעבר הנאשם 2 בעיר רמלה.

לאורך הנסיעה תיאם נאשם 1 את הגעתם עם הנאשם 2, וכאשר הגיעו ביקש הנאשם 1 מהסוכן לרדת מהרכב ולהמתין בקרבת מקום. בחלוף זמן קצר התקשר הנאשם 1 לסוכן והשניים תיאמו הגעתם למקום. משהגיע הסוכן למקום, פגש בשני הנאשמים ויחד נסעו ברכב לקרבת מקום. הנאשמים ירדו מהרכב, בעוד הסוכן ממתין בתוכו. הנאשמים ניגשו לבניין סמוך ולאחר פרק זמן קצר שבו לחברתו של הסוכן. נאשם 2 ביקש כי הסוכן יצא מהרכב, מסר בידי הנאשם 1 שקית של סמים ואמר לסוכן שיריח ויבדוק את הסמים. הנאשם 1 מסר לסוכן את השקית והסוכן מסר לו בתמורה סכום של 6,000 ₪. השלושה חזרו לרכב והנאשם 1 הציע לסוכן ש"יעשו שני פסים" ודרש כי עבור חלקו בעסקה יקבל 700 ₪.

הסוכן יצר קשר עם מפעילו ואמר לנאשמים כי הקונה ממתין לו בקרבת מקום וביקש שיורידו אותו בסמוך לפיצרייה הסמוכה.

למחרת, ביום 2.11.16, התקשר הנאשם 1 אל הסוכן ודרש את חלקו כאמור. לאחר תיאום, פגש הסוכן את נאשם 1 בגבעה הצרפתית בירושלים, מסר בידיו סכום של 400 ₪ והשניים סיכמו כי בעסקה הבאה ישלים הסוכן לנאשם 1 סכום נוסף של 300 ₪.

בשולי כתב האישום המתוקן צוין שאת הסמים הביאו הנאשמים מאדם אחר, והעבירו אליו את הכסף ששילם הסוכן.

האישום השני מתייחס ליום 8.11.16, ועל פיו הנאשמים מכרו לסוכן סם מסוג קוקאין במשקל של 9.4801 גרם נטו, תמורת סך של 6,400 ₪.

באותן נסיבות התקשר הסוכן לנאשם 2 וביקש לקנות סמים וזה השיבו בחיוב. לאחר פרק זמן קצר התקשר הנאשם 1 אל הסוכן ממספר חסוי, השניים שוחחו, והנאשם דרש שהסוכן ימסור בידיו סכום נוסף של 500 ₪ עבור חלקו בעסקת הסמים הקודמת ורק לאחר מכן יאות ליטול חלק בעסקת סמים נוספת. לאחר שסיכמו כי הסוכן ישלם לנאשם 1 את כספו, נסעו השניים לעבר הנאשם 2 ברמלה. כאשר נפגשו ברמלה, העביר הנאשם 1 לסוכן שקית של סם תמורת סכום של 6,400 ₪. את הסמים הביאו הנאשמים מאדם אחר, אליו העבירו את הכסף ששילם הסוכן.

הסדר הטיעון במסגרתו הודו הנאשמים לא טמן בחובו כל הסכמה לעניין העונש.

עמדת המאשימה היא כי מתחם הענישה נע בין **12 ל-24** חודשי מאסר לכל עבירה, ונוכח התסקירים והתהליך הטיפולי שעברו הנאשמים, יש לגזור על הנאשמים **14** חודשי מאסר.

תסקירי שירות המבחן לנאשם 1

התסקיר מיום 17.2.18 מלמדנו כי הנאשם 1, רווק בן 22 שנה, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית. מזה כשנה וחצי עובד אצל קבלן בניין בעבודות כלליות ומתגורר בבית הוריו בשכונת פסגת זאב.

הנאשם הוא הבן הבכור ולו ארבעה אחים. הוריו ילידי ברית המועצות לשעבר ואביו עובד כנהג מונית, לאחר שבית קפה ומסעדה שהיו בבעלותו נסגרו לפני שנתיים עקב קריסתם. אמו עובדת כסייעת לילדים עם צרכים מיוחדים.

הנאשם תיאר את הוריו כמיטיבים וחמים ותיאר ילדות בחיק משפחה חמה ואוהבת כבן בכור אשר זכה ליחס מועדף מצד הוריו.

הנאשם תיאר כי הישגיו בבית הספר היו בינוניים, אך לא היו לו בעיות משמעת. לאחר סיום לימודיו הוציא פטור מהצבא, לדבריו על רקע אי התאמה, אך התקשה לשתף בנסיבות לרקע לפטור והסביר בקצרה כי הושפע מחבריו. הנאשם הצטרף לעבודה עם אביו בבית הקפה, אך כתוצאה מהצטרפות חובות נאלץ אביו לסגור אותו. קריסת העסק היוותה משבר כלכלי רגשי וקשה עמו המשפחה מתמודדת עד היות, ובעקבותיו יצאה אמו לעבוד מחוץ לבית לראשונה.

זוהי הרשעה יחידה לנאשם.

בעת עריכת תסקיר המעצר בעניינו, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מצמצם את הבעייתיות בתחום השימוש בסמים והוערך שלא היה בשל לעבור טיפול גמילה והערכת הסיכון להישנות התנהגות פוגעת הייתה גבוהה.

אשר לביצוע העבירות, הנאשם קיבל אחריות חלקית על ביצוען והשליך אחריות כלפי הסוכן, וצמצם מחומרת העבירות.

הנאשם שיתף כי בגיל 18 שנים החל לצרוך סמים מסוג קנאביס לאחר שנגרר אחר חברים, כאשר היקף השימוש היה כעט יומיומי. בהמשך התדרדר לשימוש בסמים קשים מסוג קוקאין בתדירות של אחת לשבועיים. מאז מעצרו בתיק הנוכחי, לא השתמש בסמים כלל, וכך העידו בדיקות לגילוי שרידי סם שמסר בשירות המבחן פעמיים בשבוע. הנאשם אינו רואה עצמו כמכור לסמים וכמי שזקוק לטיפול.

שירות המבחן התרשם כי השימוש בסמים נעשה על רקע הקושי להתמודד עם השינוי במצב הכלכלי וחוסר יכולתם של הוריו לספק לנאשם את רצונותיו החומריים וייתכן גם קושי שלו לעמוד בציפיותיהם.

ביצוע העבירות נעשה על רקע הצורך במימון השימוש בסמים והרגליו של הנאשם למענה מידי לצרכיו. השבר הכלכלי במשפחתו, הביא את הנאשם לחבור לחברה שולית, בה נחשף להתנהגויות בעלות אופי עובר חוק, הכולל שימוש בחומרים משני תודעה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם חסר בשלות רגשית ובעל קווי אישיות ילדותיים ולא מגובשים, ולא הוצבו לו גבולות ברורים בילדותו.

יחד עם זאת, הנאשם הביע רצון לניהול אורח חיים תקין ללא מעורבות פלילית וחווה את ההליך המשפטי ואת המעצר בו היה נתון כמרתיע.

בהמלצתו, הדגיש שירות המבחן כי הוא רואה חשיבות להימנע במקרה זה מהטלת ענישה של מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות, זאת חרף חומרת העבירות, מהטעם שענישה מחמירה תביא לתיג עצמי שלילי של הנאשם ועלולה להביא לחשיפה מוגברת לגורמים שוליים.

לפיכך, הומלץ על התערבות שיקומית והטלת צו מבחן לשנה במהלכה ישולב בקבוצת צעירים, המיועדת לצעירים עם קשיים בקבלת סמכות והתמודדות יעילה עם מצבים חברתיים מורכבים, תוך העלאת מודעות עצמית למצבי סיכון.

עוד הומלץ על עונש חינוכי ומוחשי של צו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב של 300 שעות, אשר אותו הביע הנאשם מוטיבציה לבצע, ובנוסף עונש מותנה.

בדין מיום 21.2.18 הוריתי על דחיית הדין בענינם של הנאשמים לצורך מעקב שירות המבחן אחר ההליך הטיפולי.

תסקיר מיום 29.5.18 מעלה כי במהלך תקופת הדחייה, הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית ייעודית לצעירים במצבו. הנאשם הגיע בעקבות ל-5 מפגשי הקבוצה, הוא היה משתתף פעיל, הביע מחויבות ונהג באופן מכבד לשאר חברי הקבוצה.

הנאשם ביטא שאיפה לקיים אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות פלילית וביטא נכונות לשיתוף פעולה עם שירות המבחן.

במהלך תקופת הדחיה לא נפתחו נגדו תיקים נוספים.

שירות המבחן הדגיש את החשיבות בהמשך הסיוע לנאשם על ידי התערבות שיקומית ממושכת והשתתפות בקבוצה ייעודית נוספת, וחזר על המלצתו העונשית תוך הדגשת הצורך בשילובו בקבוצת בקבוצה ייעודית ארוכת טווח במסגרת **צו מבחן** שיוטל עליו למשך שנה וחצי.

תסקיר שירות המבחן לנאשם 2

תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 2 נערך ביום 18.2.18 וממנו עולה כי הנאשם בן 34, נשוי ואב לשלושה ילדים, בני 2-12 ומתגורר עם אשתו וילדיו בדירת "עמידר" ברמלה. הנאשם מתקיים מקצבת נכות ועובד באופן חלקי כעוזר נהג, כחלק מהליך שיקום תעסוקתי שהוא משתתף בו.

הנאשם עלה לארץ בילדותו מברית המועצות וסיים 8 שנות לימוד במסגרת ייעודית לילדים עם צרכים מיוחדים לאור עיכוב התפתחותי. הנאשם אינו יודע קרוא וכתוב.

מגיל צעיר הנאשם טופל במרפאות לבריאות הנפש על רקע הפרעות התנהגות קשות, ואובחן כסובל מפיגור שכלי בינוני עם הפרעות התנהגות. על רקע זה, לא גוייס לצבא.

במהלך חייו לא עבד, ומשנת 2002 הוא זכאי לקצבת נכות.

במסגרת ההליך השיקומי ביחידה לטיפול בהתמכרויות שולב בשיקום תעסוקתי והחל לעבוד כעוזר נהג בהיקף מצומצם בליווי עו"ס תעסוקה.

הנאשם, חמישי בסדר הלידה במשפחה בת חמישה ילדים, תיאר גדילתו ברקע משפחתי מורכב, שאופיין במצב כלכלי דחוק ומחסור. אחד מאחיו סובל מפיגור קל ואחות נוספת סובלת מאוטיזם, חירשת אילמת ומטופלת במעון טיפולי.

אביו בן 67 שנה, פנסיונר העובד בעבודות ניקיון, מתואר כאדם אשר נהג באלימות כלפי בני המשפחה וניהל אורח חיים שולי בצל התמכרות לאלכוהול. אמו בת 65, פנסיונרית, סובלת מבעיות לב ועיוורון חלקי.

הנאשם נשוי מזה 5 שנים, ולו ולאשתו שני ילדים משותפים ולאשתו בת נוספת מנישואים קודמים. אשתו מאובחנת כסובלת ממאניה דיפרסיה. בן בן ה-4 מטופל במכון להתפתחות הילד בשל קשיים שפתיים ובני המשפחה מתקיימים מקצבת נכות.

לחובת הנאשם הרשעה קודמת בשל עבירה של סיוע להתפרצות למגורים מתארים 3.2.13, בגינה נידון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

ביחס לשימוש בסמים ואלכוהול, דווח, כי הנאשם החל לצרוך סמים ואלכוהול כנער, ובגיל 25 החל להשתמש בסמים מסוג קוקאין. בשנת 2014 עבר הליך גמילה משמעותי במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות אותו סיים בשנת 2016. בסמוך לביצוע העבירות דנן, חזר לשימוש באלכוהול בשל קושי להתמודד עם משברים יומיומיים וקושי לזהות מצבי סיכון, ובחודש אפריל 2017, חזר לטיפול ביחידה ומאז הוא משתף פעולה ומוסר בדיקות נקיות משרידי סמים.

שירות המבחן ציין כי בעת הרשעתו הקודמת, על אף שבית המשפט לא הטיל עליו צו מבחן, הנאשם המשיך את הטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות והשלימו לאחר שנה וחצי כבוגר. הוא השלים את עבודות השירות כנדרש, על אף הקשיים שהיו לו בעת ביצועם, נוכח מוגבלותו.

ביחסו לעבירת דנן, הנאשם תיאר ברקע להם שימוש באלכוהול והיענות לבקשת בן דודו, הנאשם 1, אשר פנה אליו לסיוע בקניית סם.

קצינת המבחן מסרה כי לא ברור עד כמה גישתו נובעת ממגבלותיו, קושי בהבנה וזיהוי מצבי סיכון ועד כמה הן קשורות לבחירות בעייתיות ומעורבות בעולם הסמים.

הנאשם הביע חרטה על התנהלותו וניכר כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע ומטלטל אשר מעורר תחושות חרדה ורתיעה משמעותיות מתוצאותיו. בעת מעצרו אובחן הנאשם במצב במשברי, בלטה נזקקותו הטיפולית בתחום הפסיכיאטרי וההתמכרות ולכן הוא היה תחת צו פיקוח מעצר החל מיום 18.6.17, במהלכו שולב בטיפול ביחידה להתמכרויות ברמלה. על פי דיווחי היחידה, עד היום הוא משתף פעולה בתוכנית הטיפולית, נוטל טיפול תרופתי, מגיע למפגשי מעקב בבריאות הנפש ושומר על ניקיון מסמים.

מאז ביצוע העבירה, לא נפתחו לחובתו תיקים נוספים.

גורמי הטיפול העריכו שהמעצר השפיע על הנאשם באופן טראומטי וחלה החרפה במצבו הנפשי, אותו לקח זמן לייצב מחדש. הנאשם התמודד עם חרטה ואשמה על הידרדרותו וההשפעות השליליות שנגרמו לו ולמשפחתו. כיום, הנאשם פיתח מודעות טובה יותר לדפוסי ההתנהגות והמחשבה בבסיס השימוש שלו בסמים.

כחלק מהליך השיקום הנאשם מלווה בידי עו"ס לשיקום תעסוקתי הפועלת מטעם היחידה להתמכרויות והנאשם גילה רצון לקדם עצמו בתחום התעסוקה והחל לעבדו באופן מצומצם כעוזר נהג.

ההערכה הינה כי שמירה על המשכיות התהליך תאפשר לו רווחה כלכלית מסוימת, שמירה על יציבות וסדר בחייו, חיזוק הביטחון העצמי, בניית דפוסי התנהגות חיוביים ותמיכה בהליך השיקום הכללי שלו.

גורמי הטיפול סיכמו נוכח ההשתלבות בטיפול הרגשי, המעקב הפסיכיאטרי ואחר ניקיון מסמים והשיקום התעסוקתי, כי **הנאשם עובר הליך שיקומי משמעותי כאשר משמעות כניסתו למאסר בעיתוי זה של חייו עלולה לפגוע משמעותית בהליך השיקום.**

לבסוף בהמלצתה, מסרה קצינת המבחן, כי על אף חומרת העבירות והעובדה שבוצעו לאחר שהטיפול הקודם שעבר לא מנע מהנאשם לבצע אותן, בעיתוי הנוכחי הנאשם מקבל מענה נרחב יותר ומקיף לקשייו המרובים ולרמת הסיכון.

לראשונה מזה שנים רבות, הנאשם הינו עובד ועורך מאמצים לנהל אורח חיים יצרני, ועל כן יש מקום להעדיף את האפיק השיקומי.

נוכח סיכויי השיקום, ניקיון מחומרים פסיכו-אקטיביים, התקדמותו בהליך הטיפולי בו מתמיד, המליצה קצינת המבחן לאמץ את האפיק השיקומי ולהטיל עליו צו מבחן למשך שנה וחצי שילווה את המשך ההליך הטיפולי ביחידה לטיפול בהתמכרויות, המעקב במרפאה לבריאות הנפש ושיקומו התעסוקתי. נכתב כי מאסר ולו בעודות שירות יפגעו בהליך

השיקום ולכן הומלץ באופן חריג להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף נרחב של כ-200 שעות, שיאפשר מחד להציב גבול להתנהגותו ומאידך להתפנות לתהליך הטיפול ולתעסוקה.

תסקיר משלים אשר הוגש לעיוני ביום 6.6.18, מלמדנו כי הנאשם המתגורר ברמלה עם אשתו ושלושת ילדיו, סובל מקשיים רבים ומהתמכרויות קשות. לדברי שירות המבחן, רק כעת, נוכח הטיפול והשיקום, הוא השתלב בניהול אורח חיים יצרני ונורמטיבי. גורמי הטיפול השונים מסרו כי הנאשם 2 מתמיד בהשתתפותו בקבוצות טיפוליות, ומשום נתבקש בעניינו צו מבחן למשך 18 חודשים וכן שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות אשר יהיה בהם כדי לשמר את תעסוקתו הנוכחית.

הטיעונים לעונש

ב"כ המאשימה טענה, כי מדובר בעבירות חמורות אשר יש בהן כדי לפגוע בבריאותו הנפשית והפיזית של הציבור, ומשום כך מתחם הענישה ההולם צריך שיעמוד על **12-24** חודשי מאסר בפועל, ומקומם של הנאשמים צריך שיעמוד על חלקו התחתון של מתחם עונשי הולם זה, היינו **14** חודשי מאסר בפועל ממש יחד עם ענישה נלווית וצופת פני עתיד.

המאשימה עוד טענה, כי על אף הבדל "קל" בין נאשם 1 ונאשם 2 הכרוך בעברו הפלילי של נאשם 2 לעומת נאשם 1, הרי שעונשם צריך להיות זהה ויש להעמידו, כאמור, על **14** חודשי מאסר, יחד עם ענישה נלווית וצופת פני העתיד.

לעומתה, טוענים **הסניגורים המלומדים עוה"ד מ. עירוני וכו. בטו**, כי יש לבחור בענישה מקילה אשר תיתן בידי הנאשמים אפשרות להמשיך בחייהם היצרניים כעובדים העמלים בעמל יומם, נוכח העובדה כי מדובר באלו אשר מצויים בתחתית המדרג הקרימינלי המיוחס לעוסקים בסמים והסוחרים בהם.

באי כוח הנאשמים הוסיפו והפליגו בנתונייהם האישיים הקשים של הנאשמים, וצינו אף את רקעם הסבוך והקשה כמו גם את ימי מעצרם (מעצר של ממש) בתיק זה וכן את ימי מעצרם בפיקוח אלקטרוני, ומשום כך עתרו שניהם לקבלת המלצתו של שירות המבחן ולהטיל על הנאשמים שירות לתועלת הציבור וכן ענישה נלווית.

באי כוח הנאשמים שניהם, הוסיפו וטענו כי מדובר בנאשמים אשר נגזרו על ידי סוחרים מנוסים מהם ובקיאיים מהם לתוככי עסקאות הסמים, ועל אף שמדובר בסם מסוכן מסוג קוקאין, הרי שיש להקל בעונשם ולקבוע מתחם ענישה הולם אשר יתאים בנסיבותיו הפרטניות של המקרה אשר לפנינו, מבלי ליתן משמעות יתרה ומיותרת לכותרתיהן של הוראות החיקוק.

בא כוח נאשם 1 הוסיף וטען כי נאשם זה צריך לעמוד בתחתיתו של כל מתחם עונשי אשר יבחר, וזאת נוכח גילו הצעיר ועברו הנקי. עוד ציין עו"ד מ. עירוני, כי הנאשם מצוי מזה שמונה חודשים במעצר בית מלא.

בא כוח נאשם 2 תמך בדברי חברו תוך שהוא מניח את הדגש על נסיבות חייו הקשות ועל העבודה כי הוא סובל מפיגור חלקי, אב לשלוש הילדים ואף אשתו סובלת ממאניה דפרסיה. עוד ציין בא כוח נאשם 2 כי הנאשם שהה כשלושה שבועות במעצר של ממש וכשנה במעצר בפיקוח אלקטרוני.

נאשם 1 בדברו האחרון, ציין כי עבר דרך ארוכה ומשמעותית, נגמל משימוש בסמים ומסחר בהם והוא ערוך לקראת

דרך חדשה.

אביו של נאשם 1, אף הוא ציין בפני כי הנאשם עבר שינוי משמעותי בתקופת התנהלותו של התיק דנן והוא עתיד להתחתן בקיץ.

נאשם 2 בדברו האחרון, ציין כי הוא מתנצל ומצטער על מעשיו וכי הוא "לא רוצה לחזור לעולם הזה".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

הנאשמים הורשעו בעבירות של סחר בסמים, בהן מוגן הערך החברתי של הגנה על הציבור מפני נגע סמים.

הסמים פוגעים בחלקים נרחבים באוכלוסייה. הם פוגעים בבריאות המשתמשים בהם, אשר לא אחת מתדרדרים להתמכרות, לתופעות התנהגותיות שוליות כעבריינות נלוות בתחום הרכוש והאלימות, וכך מזיקים לא רק למשתמשים עצמם אלא גם למעגלים הקרובים להם, למשפחותיהם ולציבור בכללותו.

עבירות הסחר הן אלה ההופכות את הסמים זמינים ונפוצים לכל, ומכאן החומרה הרבה בהן וככל שמבצע העבירה ממוקם גבוה יותר בשרשרת הפצת הסם, חלקו בעבירה רב יותר וכך גם חומרת מעשיו.

בתי המשפט רואים בחומרה את העבירות בתחום זה, ועל פי רוב בעת בחינת שיקולי הענישה השונים, יגבר האינטרס הציבורי - חברתי וההכרח במלחמת החורמה בנגע הסמים, על פני שיקוליהם האישיים של הנאשמים (ר' רע"פ 2681/15 **בן שטרית נ' מדינת ישראל**, מיום 14.2.16).

שני האישומים בכתב האישום הם בגין שתי עבירות שהנאשמים ביצעו בפער של שבעה ימים ביניהן, אך מאחר שהן בוצעו בנסיבות דומות עד מאוד, כשמעורב בהן אותו סוכן משטרתי ולכן מדובר באירוע עברייני אחד, לגביו אקבע מתחם עונש אחד.

כתבי האישום מתארים כי הנאשמים חברו יחד לצורך ביצוע העבירות. את הסמים הם קיבלו מאדם אחר, ומכאן שהכירו את הנפשות הפועלות בעולם הסחר, ידעו למי לפנות על מנת להשיג סמים, מכרו לסוכן את הסמים וקיבלו לידיהם את התשלום. כפי שנכתב בכתב האישום המתוקן, בשני האישומים, הנאשמים העבירו את התשלום עבור הסמים לאדם אחר, אך הנאשם 1 קיבל לידי סכום כסף בנוסף לכך, עבור חלקו בעסקה.

עוד עלה מן האישומים, כי בין הסוכן לנאשם 1 הייתה הכרות מוקדמת, ובאישום השני, יוזם העסקה אשר יצר את הקשר עם הנאשמים היה הסוכן.

מכאן עולה, כי הנאשמים לא היו המרוויחים העיקריים בשל העסקה, והיוזמה לעסקאות היתה, בחלקה לפחות, מצידו של סוכן המשטרה.

סוג הסמים, קוקאין, הינו כידוע מן הסמים החמורים יותר, והכמות והסכום ששולם בגינם מלמדים שלא מדובר בעסקה

זניחה ושולית. יחד עם זאת, מאחר שהמכירה היתה לסוכן, הרי שבפועל לא הגיעו הסמים לציבור.

על פי רוב מבוצעות עבירות הסחר מתוך מניע כלכלי, לשם רווח. במקרה זה, הנאשם 1 קיבל לידי סכום של 700 ₪ בגין העסקאות, ואילו הנאשם 2, לא קיבל את התשלום לידי, כך שהמניע במקרה זה לוט בערפל, ונראה כי ביצוע העסקאות הוא חלק מעורבותם האישית של הנאשמים בעולם הסמים באותה עת.

האופן שבו פעלו הנאשמים מעיד כי שני הנאשמים הבינו היטב את מעשיהם, את הפסול בהם והיה ביכולתם להימנע מהם.

בהתחשב במכלול נסיבות ביצוע העבירות, בערך המוגן ובפגיעה בו, ובענישה הנוהגת בפסיקה, **נע מתחם הענישה במקרה זה בין 10 ל- 20 חודשי מאסר, נוסף לעונשים נלווים וצופי פני עתיד.**

העונשים המתאימים

הנאשם 1

הנאשם 1, יליד שנת 1995, בן 23 כיום.

הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו ובכך נטל אחריות על מעשיו.

כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, בתחילה הנאשם קיבל אחריות חלקית על ביצוע העבירות והשליך אחריות כלפי הסוכן המשטרתי. שירות המבחן התרשם בתסקיר הראשון כי הנאשם הוא צעיר חסר בשלות רגשית ובעל קווי אישיות ילדותיים ולא מגובשים, והרקע לביצוע העבירות הוא קשייו להתמודד עם המשבר הכלכלי שחוותה משפחתו, השימוש בסמים והצורך לממנם.

בשל גילו הצעיר והעובדה שמדובר בהרשעה ראשונה, הדגיש שירות המבחן את החשיבות בהימנעות מהטלת עונש מאסר על הנאשם ולכן המליץ על התערבות שיקומית-טיפולית אשר תביא לשיקומו.

שלושה חודשים לאחר התסקיר הראשון, מדווח שירות המבחן, כי הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית בהתמדה. הנאשם הביע מחויבות לטיפול והוא שואף לקיים אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות פלילית ומשתף פעולה עם שירות המבחן. שירות המבחן הדגיש כי קיימת חשיבות בהמשך הסיוע והטיפול, וחזר על ההשלכות הקשות של ענישה מחמירה על הנאשם.

בהתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, בעובדה שזוהי לו הרשעה ראשונה, הרי שעונש מאסר יפגע בנאשם קשות. מעבר לפגיעה ולקושי הרב הכרוכים בשהיה ממושכת מאחורי סורג ובריח, משמעות גזירת עונש כזה על הנאשם, היא הטבעת חותם אישי על הנאשם בעיני עצמו, חותם עברייני אשר יפריע להמשך שיקומו ואולי ימנע את המשך צעידתו בדרך הישרה.

כיום, על אף הסממנים הבלתי מגובשים באישיותו הצעירה, הנאשם מבין את הצורך בשיתוף פעולה עם הגורמים המטפלים והוא שואף לקיים חיים נורמטיביים.

מאז ביצע הנאשם את העבירות חלפה כשנה וחצי, במהלכה הנאשם לא שב לבצע עבירות, ומאחר שזוהי גם הסתבכות פלילית יחידה עד כה, נראה שמדובר במעידה חד פעמית ויוצאת דופן בחייו, ולא באדם שעבריינות היא דרך חייו.

אלא שאל מול שיקוליו האישיים של הנאשם, שעיקרם שיקום וטיפול, עומד שיקול ההרתעה והצורך למגר את עבירות הסחר בסמים.

שיקומו של הנאשם יידון בסופו של גזר דין זה, אך לנוכח כל אלו, הרי שמקומו הוא בחלקו התחתון של המתח העונשי אשר נקבע בעניינו.

הנאשם 2

הנאשם, יליד שנת 1984, בן 34 שנים כיום.

הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו ובכך נטל אחריות על המעשים.

ייחודו של הנאשם לפני הוא ברקע האישי ובאפיונים האישיותיים המלווים אותו בילדותו. הנאשם סובל מקשיים ובעיות אשר אובחנו כבר בילדותו ובגנים הוא חונך במסגרות מיוחדות, טופל והתקיים מקצבת נכות עד לאחרונה. הנאשם גדל במשפחה אשר לא שימשה כמעטפת איתנה ותומכת בבעיותיו השונות, ונאלץ להתמודד עם קשיים גם בתוך המסגרת המשפחתית.

הנאשם החל את דרכו בחיים, כשאלה הם נתוני הפתיחה בחייו, ולמרבה הצער, לכך נוסף גם השימוש בסמים, על כל המשתמע והנובע מכך. הנאשם לא קיבל תמורה עבור ביצוע העבירות, ורק נתוניו הקשים יכולים להסביר את ביצוע העבירות על ידו. נראה שגסיבות חייו והבעיות האישיותיות המאובחנות מהן הוא סובל, השפיעו על ביצוע העבירות ומסבירות במעט את הלך רוחו בעת ביצוען.

יחד עם זאת, על אף הקשיים והמגבלות, נראה כי הנאשם מבין את משמעות המעורבות בעבירות ואת ההשלכות הקשות של ניהול הליכים פליליים וענישה. הבנתו של הנאשם הביאה את הנאשם לכך שהוא הצליח לגייס כוחות רבים לצורך הצלחת הטיפול שניתן לו במסגרת שירות המבחן ושאר הגורמים המקצועיים.

הנאשם מטופל במסגרת שירות המבחן בהתמכרות בסמים ונראה כי מזה זמן שהוא נקי. לראשונה בחייו, הנאשם עובד, והוא מבין את ההשלכות של השתייכות למעגל העבריינות, מחוץ לחיים נורמטיביים ויצרניים, עליו ועל בני משפחתו.

הנאשם אב לשני ילדים קטינים ולאשתו בת נוספת. מצבה הרפואי של אשתו איננו טוב, והמשפחה שהנאשם הקים, על אף הקשיים והמוגבלויות, תלויה בנאשם ובהמשך דרכו.

הנאשם נמצא כעת בצומת דרכים. לאחר ביצוע העבירות, טלטל הליך המעצר את עולמו והנאשם נקלע למשבר אשר הצריך טיפול רב מערכתי. גורמי הטיפול, מתחום התעסוקה, השיקום ובריאות הנפש התגייסו, והטיפול בנאשם היה היקפי וכלל תמיכה וטיפול במכלול הקשיים, והנאשם הצליח לשוב למסלול חיים תקין. הטלת עונש מאסר עתה, לאחר שהנאשם הצליח במאמצים רבים לקיים אורח חיים תקין ומיטיב, עבורו, עבור משפחתו ולטובת החברה, תגדע את התהליך באיבו ותסיג את הנאשם לאחור.

ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי על ידי החוק לחרוג ממתחם הענישה כלפי הצד המקל במקרה בו הנאשם השתקם או אם קיים סיכוי של ממש שישתקם.

שיקום, לטעמי, לא חייב להתבצע באמצעות גורמים חיצוניים כהליך גמילה, שרות המבחן וכדו'. לעיתים, השיקום הוא שיקום עצמי המתבצע דרך עבודה עצמית של הנאשם והמבוסס על כוח רצונו של האדם.

ראיתי לפניי נאשמים אשר חטאו כמתואר, וכעת, לאחר שעברו הליך של שיקום, חשים הם כישלון צורב בשל מעשיהם. תחושה זו לעיתים נובעת כתוצאה מסנקציה משפטית, ולעיתים, כפי שקרה וקורה במקרה דנן, היא נובעת מתהליך שעבר על הנאשם עצמו באמצעות ההליך המשפטי עוד בטרם נכתבה ה"שורה התחתונה" של גזר הדין.

שוכנעתי, וכך עולה גם מכתב האישום ומדבריהם של הנאשמים, כי בבסיס מעשיהם עמדה חוסר מחשבה תחילה וכניעה לדחפיהם ולהתמכרותיהם.

אני סבור, לאור המפורט לעיל, כי ניתן להסיק שהנאשמים, שניהם, כל אחד על פי שיטתו ועל פי מידותיהם האישיות, עברו הליך של שיקום.

שיקום, ככל חזרה בתשובה, מקורו בהכרת החטא, בהכרת חומרתו ובתחושה כי מדובר בנקודת מפנה שממנה ואילך "ימריא" החוטא מעלה לדרך חדשה.

לטעמי, במקרה דנן, גוברים שיקולי השיקום על השיקולים שבאינטרס הציבורי. הנאשמים עבר במסגרת ההליך הפלילי הקשור לתיק זה, חקירות ודיונים משפטיים אשר הציבו אותם אל מול המערכת. אני סבור, כי זה הזמן לפתוח להם פתח, ולו קטן, כדי להחזירם לתחום הנורמטיבי, לצידה של המערכת- ולא לנגדה.

לאור כל אלו, נדמה כי עונשם צריך שיפחת מחלקו **התחתון** של מתחם הענישה ההולם, בשל שיקומם המוכח כפי שהובע לעיל וכפי שפורט על ידי שירות המבחן, ונוכח ההנחה הבסיסית כי הטלת מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות משמעו פגיעה משמעותית בתעסוקתם המהווה חלק מהליך שיקומם, כפי שפורט לעיל.

מי שנוטל גורלו בידו ומשתקם, יזכה כי בית המשפט יטול את ידו ויסייע לו בכך בבחינת "**הבא להיטהר- מסייעין בידו**".

לטעמי, מן הראוי להטיל בעבירות מעין אלו (עבירות הכרוכות בשימוש או סחר בסמים מסוכנים) קנס אשר יש בו כדי להדגיש את מהותה הכלכלית של העבירה. לטעמי, הקנס ראוי שייגזר מן הרווח הכלכלי שנבע ממעשה העבירה, וכך אעשה אף במקרה דנן, אם כי באורח מתון ההולם את נתוניהם האישיים של הנאשמים דנן ולאור נסיבותיהן של העבירות המיוחסות להם.

משהגענו עד הולם, יש להכריע, האם ניתן יהיה, במסגרת החריגה אשר צוינה לעיל ממתחם הענישה ההולם, לקבוע עונש אשר ירוצה באמצעות שירות לתועלת הציבור, או שיש להדגיש את חומרת מעשיהם של הנאשמים ולקבוע ענישה

הכוללת מאסר בפועל אשר יכול וירוצה בעבודות שירות.

ראשית, יש להדגיש כי מדובר בסחר בסם מסוכן על פי הגדרתו, אך מסוכן מאוד על פי הרכבו הכימי, השפעתו הגופנית והנפשית על המשתמש ורמת ההתמכרות לו - והוא הקוקאין.

מדובר בסם אשר פגיעתו קשה וההתמכרות לו קשה עד מאוד לריפוי ולגמילה.

הנאשמים, גם אם נניח כי נגררו אחרי סוחרים וותיקים ומנוסים, ידעו מהי איכותו וסוגו של הסם המסוכן בו סחרו, ומשום כך יש ליתן למעשיהם נופך של חומרה.

שירות לתועלת הציבור הינו עונש יעיל להפליא, ולעיתים מתאים וצודק בנסיבות העניין, אלא שכותרתו אינה מחזיקה בתוכה את המילה "מאסר" ומשום כך הוא נתפס כעונש קל באיכותו, ולטעמי הוא אינו מתאים לסחר בקוקאין בכמויות אשראינן מבוטלות.

מי ששולח ידו אל האש הנרקוטית, צריך לדעת שעונשו יכיל רכיב של מאסר, גם אם בעבודות שירות.

מתן ענישה הכוללת שירות לתועלת הציבור בלבד, יעביר מסר לפיו העיסוק בקוקאין דומה במהותו לעיסוק בחשיש או בקנאביס, לשם דוגמא, ואין הדבר כך.

משזו נקודת ההנחה הבסיסית, הרי שיש לבחון את עניינם של הנאשמים - האחד יחסית לחברו ושניהם יחסית למעשי העבירה אשר לפנינו.

עברו של נאשם 1 נקי מהרשעות ואישיותו תקינה. מאידך, עברו של נאשם 2 נושא בחובו הרשעה אחת משנת 2015 בעבירות של סיוע להתפרצות וגניבה אשר בגין הוא נדון לשישה חודשי מאסר אשר רוצו בעבודות שירות. יחד עם זאת, נאשם 2 מוגדר כמי שסובל מפיגור קל, וזאת לעומת נאשם 1 אשר אינו מוגדר כך.

עוד נוסף, כי נאשם 1 שהה ימים ספורים במעצר של ממש וחודשים ארוכים במעצר בית, בעוד שנאשם 2 שהה כשלושה שבועות במעצר של ממש וכשבעה חודשים במעצר בפיקוח אלקטרוני.

עיננו הרואות, כי לכל אחד מהנאשמים צד ובו קולא, ומאידך צד אחר ובו חומרה.

האחד, מתקזז עם חברו. החומרות נעמדות אל מול הקולות- ועניינם של שני הנאשמים משתווה.

מידת פיגורו של נאשם 2 מקלה במשהו ממצבו, אך עברו הפלילי מחמירו שוב, וכתגובת נגד, מעצרו בפיקוח אלקטרוני

שוב מאזן את המצב בעניינו.

עברו הנקי של נאשם 1 ואישיותו התקינה מתקזזות האחת מול חברתה, והתקופה בה שהה במעצר בית מלא, ניצבת אף היא לזכותו בעת גזירת עונשו.

אין מדובר בחישוב מתמטי מדויק, אך אם נביט במבט - על אודות דרך הענישה בתיק זה, נוכל לומר כי מקומם של שני הנאשמים, מלכתחילה, היה בחלקו **התחתון** של מתחם הענישה ההולם והיו צריכים הם לרצות **עשרה** חודשי מאסר בפועל כל אחד מהם, אלא ששיקומם מורידנו מרף עונשי תחתון זה, אך נוכח סוג הסם אשר בו סחרו וצורת הסחר, הרי שהעונש צריך לכלול **מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות** ולא שירות לתועלת הציבור.

לכל אחד מן הנאשמים צד של קולא וצד של חומרה, אולם הצד השווה שבהם הינו ביצוע עבירות הסחר בסם מסוכן מסוג קוקאין, ומשום כך הרי שאני גוזר את עונשם כדלהלן:

1. **שלושה (3) חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות בכפוף לחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות. רכיב עונשי זה לא יבוצע לפני יום 10.10.18, וינוכו ממנו ימי מעצרם, כל אחד לפי עניינו.**

2. **ארבעה (4) חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם יעברו מי מהנאשמים על כל עבירה לפי לפקודת הסמים המסוכנים, וזאת תוך שלוש שנים מהיום.**

3. **קנס בסך 3,000 ₪ לכל אחד מן הנאשמים או 300 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.19.**

4. **שישה (6) חודשי פסילה מלהחזיק ברישיון נהיגה או מלהוציא, אשר לא ירוצו אלא אם יעברו מי מהנאשמים על כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, וזאת**

תוך שנתיים מהיום.

5. **המוצגים בתיק יחולטו או יושמדו על פי שיקול דעתו של רשם המוצגים.**

6. עם תום ההליכים המשפטיים, יפוגו תנאי השחרור ואף הערבויות תפקענה. הקנסות ישולמו מתוך ההפקדות ויתרתן תוחזרנה לבאי כוח הנאשמים מלבד 3,000 ₪ אשר יוותרו בהפקדה עד לתחילת ריצוי עונשם של הנאשמים, או אז יוחזרו אף סכומים אלו, בכפוף לכל דין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' ה' תמוז תשע"ח 18 יוני 2018, בנוכחות הצדדים.